

Program rozvoje

Mikroregionu Šternbersko

na období 2016 - 2020

Vypracováno: listopad – prosinec 2015

Aktualizováno: červen 2018

OBSAH

ÚVOD	3
A. ANALYTICKÁ ČÁST	4
A.1 CHARAKTERISTIKA MIKROREGIONU	4
1. Území	4
2. Obyvatelstvo	5
A.2 SWOT ANALÝZY V ÚZEMÍ VYBRANÝCH OBLASTÍ ROZVOJE	6
1. Podnikání	6
2. Zemědělství a lesy	6
3. Kvalita života	7
4. Vzdělávání	7
5. Technická a dopravní infrastruktura	8
6. Životní prostředí	9
B. NÁVRHOVÁ ČÁST	10
B.1 VIZE	10
B.2 STRATEGICKÉ CÍLE, OPATŘENÍ A AKTIVITY	10
1. Šternbersko – kvalitní prostředí pro náš život	10
2. Trvale udržitelný rozvoj zemědělských aktivit	12
3. Vhodné přírodní podmínky a šetrné využívání přírodního dědictví	13
4. Rozvíjíme podnikání a služby	13
5. Vzdělávání a začleňování do společného života	14
6. Kvalitní sociální služby	14
ZÁVĚR	15

ÚVOD

Program rozvoje obce Mikroregionu Šternbersko na období 2016 – 2020 je dokument, v němž byla provedena analýza stavu a potřeb v jednotlivých členských obcích a jsou definovány hlavní rozvojové priority mikroregionu a jeho obcí a navržené aktivity, kterými by měly být stanovené rozvojové priority realizovány v praxi.

Dokument byl zpracován v období listopad až prosinec 2015 a byl schválen valnou hromadou Mikroregionu Šternbersko dne 15. 12. 2015.

Aktualizace dokumentu byla schválena valnou hromadou Mikroregionu Šternbersko dne 19. 6. 2018.

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1 CHARAKTERISTIKA MIKROREGIONU

Název: **Mikroregion Šternbersko, dobrovolný svazek obcí**

Sídlo: **Horní nám. 78/16, Šternberk, 785 01**

IČ: **04234201**

WWW: **www.mikroregion-sternbersko.cz**

Email: **mr-sternbersko@seznam.cz**

Počet obyvatel: **33 369 (k 1. 1. 2018)**

Rozloha území: **33.947 ha (k 31. 12. 2017)**

Počet obcí: **25**

1. Území

	Obec	Rozloha (ha)	ORP
1.	Babice	594	Šternberk
2.	Bělkovice-Lašťany	1 530	Olomouc
3.	Bohuňovice	1 257	Olomouc
4.	Dolany	2 377	Olomouc
5.	Domašov u Šternberka	1 176	Šternberk
6.	Hlásnice	276	Šternberk
7.	Hlušovice	425	Olomouc
8.	Horní Loděnice	1 820	Šternberk
9.	Hraničné Petrovice	1 215	Šternberk
10.	Huzová	3 439	Šternberk
11.	Jívová	1 522	Šternberk
12.	Komárov	149	Šternberk
13.	Liboš	430	Olomouc
14.	Lipina	994	Šternberk
15.	Lužice	514	Šternberk
16.	Mladějovice	1 044	Šternberk
17.	Moravský Beroun	5 122	Šternberk
18.	Mutkov	564	Šternberk
19.	Norberčany	2 236	Šternberk
20.	Řídeč	728	Šternberk

21.	Samotišky	190	Olomouc
22.	Štarnov	988	Šternberk
23.	Šternberk	4 879	Šternberk
24.	Tověř	206	Olomouc
25.	Žerotín	786	Šternberk
	Celkem	34 461	

Území Mikroregionu Šternbersko je prostor na mapě vymezený na jihu městem Olomouc, na západě hranicí Litovelského Pomoraví, na severu hranicí Mikroregionu Uničovsko a hranicí s Moravskoslezským krajem a na východě je sousedem Mikroregion Moravskoberounsko, jehož některé členské obce jsou i členy Mikroregionu Šternbersko.

Přirozeným centrem mikroregionu je Město Šternberk, které je obcí s rozšířenou působností pro 18 obcí, 7 obcí přináležejí k ORP Olomouc.

Jižní a západní část území mikroregionu má rovinnatý charakter regionu Haná s úrodnými lány. Severní a východní část tvoří podhůří Nízkého Jeseníku.

Mikroregion Šternbersko jako dobrovolný svazek obcí byl založen 26. 6. 2015 na ustanovující valné hromadě. Jako volné sdružení obcí existuje mikroregion již od roku 1998.

2. Obyvatelstvo

	Obec	Počet obyvatel	Hustota obyvatel na km ²
1.	Babice	468	78,8
2.	Bělkovice-Lašťany	2 291	149,7
3.	Bohuňovice	2 509	199,6
4.	Dolany	2 700	113,6
5.	Domašov u Šternberka	327	27,8
6.	Hlásnice	216	78,3
7.	Hlušovice	880	207,1
8.	Horní Loděnice	334	18,4
9.	Hraničné Petrovice	135	11,1
10.	Huzová	586	17
11.	Jívová	588	38,6
12.	Komárov	198	132,9
13.	Liboš	643	149,6
14.	Lipina	173	17,4
15.	Lužice	390	75,9
16.	Mladějovice	710	68
17.	Moravský Beroun	2982	58,2
18.	Mutkov	52	9,21
19.	Norberčany	269	12

20.	Řídeč	202	27,7
21.	Samotičky	1 370	721,1
22.	Štarnov	760	76,9
23.	Šternberk	13 509	276,9
24.	Továř	616	299
25.	Žerotín	461	58,7
	Celkem	33 369	

A.2 SWOT ANALÝZA V ÚZEMÍ VYBRANÝCH OBLASTÍ ROZVOJE

1. Podnikání:

Silné stránky:

- vyvážené ekonomické prostředí: území je z hlediska zaměstnanosti vázáno na jen max. středně velké firmy
- existence prostor, ploch pro rozšíření aktivit
- existence živnostníku, drobných a malých podnikatelů zaručující trvale udržitelný ekonomický rozvoj a zaměstnanost
- město Šternberk jako přirozené ekonomické centrum mikroregionu
- spolupráce samosprávy a podnikatelů

Slabé stránky:

- malé využití místních služeb, spádovost do města
- nedostatek kapitálu
- nedostatek pracovních sil s učňovskými řemesly
- nižší hitech vybavení
- málo pracovních příležitostí pro obyvatele s vyšším vzděláním
- nízké procento dotací EU pro rozvoj a inovaci podnikání
- absence kvalitního napojení na silnici dálnici nebo rychlostní silnici
- cestovní ruch není typickým odvětvím

Příležitosti:

- podpora místních producentů
- „síťování“
- vzdělávací programy pro podnikatele
- přírodní a kulturní hodnoty v území

Hrozby:

- byrokratické zatížení podnikatelů
- nízké procento dotací EU pro rozvoj a inovaci podnikání
- vynětí ze ZPF

2. Zemědělství a lesy:

Silné stránky:

- vysoká kvalita zemědělských produktů
- tradiční živočišná výroba v severní části mikroregionu
- úrodná půda v jižní části mikroregionu
- flexibilita zemědělských subjektů
- rozsáhlé lesní porosty

Slabé stránky:

- slabší technologické vybavení zemědělců
- nevyužité objekty zemědělských podniků
- nedostatek kvalitních zařízení pro údržbu krajiny

Příležitosti:

- „sítování“
- vzdělávací programy pro podnikatele
- využití dotační podpory EU pro rozvoj a inovaci zemědělství

Hrozby:

- obavy některých zemědělců z byrokracie při čerpaní dotací EU
- úbytek zemědělské půdy
- přírodní katastrofy (lokání záplavy, kůrovec,...)

3. Kvalita života:

Silné stránky:

- Existence přirozeného centra – města Šternberk
- Existence města s postavením ORP
- Kulturní dědictví (Hrad) s tradicí (hodiny),
- Atraktivní krajina (Nízký Jeseník)
- Pro jižní část území relativně rychlé spojení do krajského města Olomouce

Slabé stránky:

- Špatný stav budov občanské vybavenosti
- Drahý provoz objektů
- Stav obecních a krajských komunikací
- Stav výstroje a výzbroje požární techniky
- Nedostatek finančních prostředků malých obcí a místních neziskových organizací.
- Nedostatečná kapacita infrastruktury pro volnočasové aktivity – hrozí zánik.

Příležitosti:

- Využití dotační podpory EU
- Spolupráce obcí

Hrozby:

- velké administrativní zatížení samospráv a z toho pramenící malý prostor pro přípravu rozvojových aktivit

4. Vzdělávání:

Silné stránky:

- Ustálená síť školství
- Tradice uměleckého školství
- Mimoškolní jazyková výuka
- Spolupráce škol na úrovni ORP
- Venkovská škola jako kulturní centrum
- Hlavní priorita zastupitelstev obcí

Slabé stránky:

- Nestabilita v počtu žáků ve venkovských školách
- Rozdíl v lokaci poptávky a nabídky míst v MŠ
- Nedostatečné financování

Příležitosti:

- Spolupráce obcí
- Využití dotační podpory EU na vzdělávání

Hrozby:

- Tlak na financování a vůbec existenci malotřídek
- Vliv populačních vln na venkově
- Migrace do městských škol - ztráta identity s bydlištěm, sousedy a místní komunitou u dětí

5. Technická a dopravní infrastruktura

Silné stránky:

- Dostatečná dopravní obslužnost prostřednictvím husté sítě místních komunikací.
- Úroveň technické infrastruktury na relativně dobré úrovni – zásobování vodou a plynofikace ve větších obcích.
- Velmi dobrá dopravní dostupnost jižní části mikroregionu – zejména v dojezdovém čase 20 minut od Olomouce.
- Zajištění dopravní obslužnosti s dostačujícím propojením obcí na regionální centra.
- Vhodná technická a dopravní infrastruktura zón pro podnikatelské aktivity.
- Existence značených turistických pěších i cykloturistických cest.

Slabé stránky:

- Horší dopravní obslužnost ve vzdálenějších oblastech od Olomouce.
- Částečně chybějící nebo nevyhovující infrastruktura pro zajištění odkanalizování a likvidaci odpadních vod.

- Zastaralá infrastruktura pro zajišťování pitné vody.
- Málo kapacitní regionální komunikace (Olomouc – Šternberk) a absence obchvatů měst.
- Špatný technický stav zastávek a nádraží.
- Špatný stavebně technický stav pozemních komunikací.
- Nedostatek finančních prostředků na opravy a rekonstrukce místních komunikací.
- Nedostatek parkovacích ploch, jejich nevhodné umístění.
- Nedostatečná technická infrastruktura v malých obcích.
- Morální i fyzická zastaralost značné části dopravní infrastruktury, špatný technický stav místních komunikací vlivem nadměrného užívání.
- Nedostatečná vybavenost turistickou infrastrukturou (ubytovací, sportovně rekreační služby, nabídka venkovské turistiky).
- Nedostatečně využívané alternativní zdroje energie.
- Nedostatečná návaznost na páteřní cyklostezku Olomouc–Šternberk – při přejezdu mezi cyklostezkami a cyklotrasami se kříží frekventované komunikace.
- Nedostatečný technický stav veřejného osvětlení.
- Nedostatečná připravenost na čerpání zdrojů z fondů a programů EU na infrastrukturu

Příležitosti:

- Výstavba a zkapacitnění dopravních systémů (regionální komunikace Olomouc–Šternberk, obchvaty měst).
- Geografická poloha regionu (dosažitelnost regionu v rámci denní návštěvnosti).
- Elektrizace trati Olomouc-Uničov-Šumperk.
- Průběžné budování a rozšiřování infrastruktury zvyšuje atraktivitu obcí pro bydlení i podnikání v nich.
- Připravenost pozemků vhodných pro podnikání (např. napojení na dopravní a technickou infrastrukturu).
- Koordinovaný přístup obcí při přípravě společných projektů.
- Výhodné podmínky pro možnost čerpání finančních prostředků z národních a mezinárodních programů (např. ze strukturálních fondů EU apod.) – lze v maximální možné míře využít možností, které skýtají dotace na rozvoj infrastruktury a životního prostředí.

Hrozby:

- Nedostatečná koncepčnost a podpora ze strany státní správy.
- Růst konkurence mezi regiony při získávání investic.
- Rizika nízké kapitálové návratnosti do budování turistické infrastruktury.
- Vysoké ceny za vynětí ze ZPF při budování dopravní infrastruktury

6. Životní prostředí

Silné stránky:

- Kvalitní půda s vysokou produkční schopností zemědělských plodin v jiné části území.
- Zlepšující se úroveň životního prostředí.

Slabé stránky:

- Částečně chybějící nebo nevyhovující infrastruktura pro zajištění odkanalizování a likvidaci odpadních vod.
- Nedostatečná motivace k nakládání s odpady.
- Nedostatečný systém zachytávání dešťových vod a protierozních opatření.
- Nedostatečná připravenost na čerpání zdrojů z fondů a programů EU na životní prostředí.

Příležitosti:

- Široký prostor pro rozvoj příměstské turistiky - např. atraktivní přírodní lokality.
- Výhodné podmínky pro možnost čerpání finančních prostředků z národních a mezinárodních programů (např. ze strukturálních fondů EU apod.) – lze v maximální možné míře využít možností, které skýtají dotace na ochranu životního prostředí.

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 VIZE

Šternbersko v roce 2025

Šternbersko se stane územím, které bude atraktivní pro podnikatelské záměry, zemědělství se stane konkurenceschopné i díky zvýšené poptávce po regionálních produktech, každý bude mít možnost zvyšovat svou kvalifikaci tak, aby se uplatnil na trhu práce, úspěšně se řeší sociálně vyloučené lokality, a sociální služby rozšířily svou nabídku o nové potřebné služby, životní prostředí a technická infrastruktura odpovídá možnostem společnosti 21. století.

Občané jsou hrdí na svůj region a hojně využívají rozvinutou infrastrukturu pro trávení volného času. Šternbersko je oblíbené také mezi turisty.

B.2 STRATEGICKÉ CÍLE, OPATŘENÍ A AKTIVITY

1. Šternbersko – kvalitní prostředí pro náš život

1.1. Udržení standardu školství na venkově:

- opravy a údržba školních budov včetně energetických úspor,
- dovybavení budov novými výukovými prvky,
- opravy a výstavbu sportovišť pro školy a mateřské školy,
- podpora spolupráce mezi školami v rámci území mikroregionu,
- společné aktivity škol v rámci území mikroregionu (kulturní akce, sportovní soutěže, apod.).

1.2. Obnova a údržba komunikací uvnitř obcí včetně budování a obnovy chodníků:

- rekonstrukce komunikací a chodníků,
- zajištění techniky na údržbu komunikací a chodníků.
- podpořit odstranění dopravní zatíženosti místních komunikací

1.3. Zvýšení obslužnosti mezi obcemi z hlediska veřejné dopravy:

- zlepšit přístupnost železničních zastávek z obecní zástavby
- zlepšit autobusové propojení mezi obcemi

1.4. Zasiťování území mikroregionu cyklostezkami a cyklotrasami:

- výstavba nových a údržba stávajících cyklostezek a cyklotras v území mikroregionu i v návaznosti na okolní území
- vzájemné propojení mimo frekventované komunikace.

1.5. Obecní budovy – opravy, údržby, rekonstrukce:

- zajištění důstojných prostor pro chod obecních úřadů, navýšení prostorů, energetické úspory, zajištění bezbariérových přístupů,
- zajistit kvalitnější prostory pro kulturní život na obci, setkávání se občanů a spolků.

1.6. Revitalizace – obcí a jejich částí:

- revitalizace veřejných prostorů, návsi apod.,
- výstavba, obnova a údržba prostorů ke shromažďování občanů a pořádání různých kulturních akcí,
- zajištění techniky na údržbu veřejných prostorů a veřejné zeleně.

1.7. Výstavba a rekonstrukce autobusových zastávek:

- podpora výstavby a rekonstrukce za účelem dosažení stavu, kdy budou zastávky splňovat všechny bezpečnostní parametry a odpovídající komfort pro cestující.

1.8. Výstavba, rekonstrukce a údržba veřejného osvětlení a rozhlasu:

- podpora zlepšení technického stavu, snížení energetické náročnosti veřejného osvětlení,
- pokrytí území obcí funkčním veřejným rozhlasem za účelem zlepšení informovanosti občanů a zajištění chodu obce v případě krizových situací.

1.9. Rozvoj, údržba a zavádění moderních komunikačních technologií v obcích mikroregionu:

- vysokorychlostní internet, rozvody optickými kabely, kabelová TV, kamerový systém, dálkový odečet spotřeby vody apod.

1.10. Bezpečnostní situace v obcích:

- podpora a zajištění společných opatření k zajištění bezpečnosti v území mikroregionu.

1.11. Zlepšení stavu jednotek sborů dobrovolných hasičů:

- zlepšení technického stavu hasičských zbrojnic,
- zlepšení technického vybavení jednotlivých jednotek včetně vozidel,
- organizace společných akcí včetně cvičení.

1.12. Obnova a údržba památek místního významu zachování kulturního dědictví:

- podpora obnovy a rekonstrukce jednotlivých památek,
- podpora kulturních aktivit vztahujících se k území mikroregionu.

1.13. Podpora spolkové činnosti:

- podpora jednotlivých spolků a jejich aktivit,
- podpora jednorázových a opakujících se kulturně společenských akcí
- podpora pořádání společných akcí spolků v rámci mikroregionu, případně společné akce s okolními mikroregiony

1.14. Podpora a rozvoj sportovních aktivit:

- podpora výstavby, modernizace a údržby sportovišť v území mikroregionu (sportovní hřiště, dětská hřiště včetně hřišť pro mateřské a základní školy, které by mohli využívat mimo školní dobu i občané, kondiční hřiště pro seniory).
- podpora kvalifikovaných trenérů a cvičitelů
- podpora netradičních a moderních sportovních aktivit

1.15. Spolupráce aktérů v území:

- zřízení servisního centra pro samosprávy členských obcí
- společná setkání občanů, zastupitelů obcí, podnikatelských subjektů, zástupců spolků
- předávání zkušeností, ukázky dobré praxe
- podpora a spolupráce na tvorbě strategických rozvojových dokumentů obcí a mikroregionu a na dalších dokumentech týkajících se rozvoje území.

2. Trvale udržitelný rozvoj zemědělských aktivit

2.1. Investice do zemědělských firem:

- opravy a údržba budov určených k podnikání,
- vnitroareálové komunikace,
- přeměna brownfields,

2.2. Podmínky pro péči o krajinu:

- péče o krajinu: okolí cyklostezek, o příkopy u cest, o stromy (nákup techniky, smlouvy na údržbu...)
- podpora vhodné krajinotvorby a opatření pro ochranu intravilánu obcí

- realizace plánů společných zařízení navržených v komplexních nebo jednoduchých pozemkových úpravách. Společná zařízení jsou definována v §9 odst. 8 zákona č. 139/2002 Sb. v platném znění.“

2.3. Využívání biomasy:

- využití ploch (např. silážních plat) pro kompostárny,
- zavedení systému cíleného využití veřejné zeleně, bioodpadu od občanů v zemědělských kompostárnách, bioplynových stanicích, apod.
- systémové využití odpadního tepla z bioplynových stanic

2.4. Podpora místních producentů:

- prodej ze dvora
- síťování (společná propagace,...)
- podpora zpracování produktů
- podpora výroby a prodeje místních regionálních potravin a výrobků

3. Vhodné přírodní podmínky a šetrné využívání přírodního dědictví

3.1. Ochrana vod a jejich využití:

- podpořit čistotu povrchových a podzemních vod
- decentralizovat a modernizovat zásobování vodou
- dobudovat a opravit kanalizační sítě

3.2. Ochrana půdy:

- podporovat protierozní opatření
- zajistit dostatek ekologicky stabilních ploch

3.3. Ochrana ovzduší:

- snižovat prašnost a hlučnost v sídlech

3.4. Odpadové hospodářství:

- přispět k zajištění ekologičnosti skládek
- podpořit svoz separovaného odpadu
- Příprava zařízení pro biologicky rozložitelný odpad.

3.5. Environmentální rozvoj venkova, environmentální výchova a vzdělávání, rostoucí využití alternativních zdrojů energie.

4. Rozvíjíme podnikání a služby

4.1. Podpora podnikání:

- aktivity k marketingové gramotnosti, společná propagace (např. řemesel v mikroregionu)
- animace, osvěta, zprostředkování dotací EU

4.2. Podpora řemesel:

- síťování
- společná propagace

4.3. Mikropodniky, Investice do rozvoje malého a středního podnikání:

- zprostředkování dotací EU
- vzdělávání, rekvalifikace

4.4. Budování průmyslových zón:

- podpora zasíťování technickou infrastrukturou
- využití stávajících nevyužitých ploch a objektů
- přeměna brownfields na prostory k podnikání
- marketing atraktivity investování na Šternbersku

4.5. Sociální podnikání a zaměstnanost:

- osvěta a vzdělávání v této nové oblasti ekonomiky
- podpora aktivit, NNO a podnikatelů v sociálním podnikání

5. Vzdělávání a začleňování do společného života

5.1. Zvyšování kvality vzdělávání:

- zajištění kvalifikovaného personálu
- zajištění podpory školní úspěšnosti žáků
- zajištění podpory školních psychologů, speciálních pedagogů a odborných pracovníků
- vzdělání na ZŠ v technických oborech (zručnost)
- integrace dětí se znevýhodněním (zdravotní, sociální)

5.2. Podpora mimoškolních aktivit:

- školní kroužky, dopravní výchova
- spolupráce s neziskovými organizacemi
- spolupráce se spolky
- mikroregionální sportovní a kulturní akce nejen školáků

5.3. Podpora celoživotního vzdělávání:

- univerzita 3. věku, kluby pro seniory, využití kapacit ve školách (počítačové učebny)
- posilování gramotnosti finanční (půjčky,...), počítačové, apod.

5.4. Podpora centra pro matky/otce na mateřské, rodičovské dovolené:

- vybudování a vybavení prostor pro vzájemné setkávání, poradenství, výpomoc s dětmi před nástupem do mateřské školy, kontakt s úřady

6. Kvalitní sociální služby

- sociální rehabilitace – vznik nové služby,
- podpora samostatného bydlení u osob s mentálním postižením,
- zaměstnávání osob s mentálním postižením, podporované a prostupné zaměstnávání, sociální podnikání,
- bezbariérovost obcí a města Šternberk,
- nízkoprahové centrum pro děti a mládež,
- společensky přijatelné sociální bydlení,
- noclehárna – vznik nové služby,
- klub seniorů s jídelnou a krizový dispečink pro seniory
- oprava a rekonstrukce zařízení sociálních služeb

ZÁVĚR

Tento dokument bude uložen v sídle mikroregionu a zpřístupněn na webových stránkách mikroregionu.

Plnění dokumentu bude průběžně kontrolováno a vyhodnocováno a na základě toho může být dokument aktualizován a upravován.